

के हो स्वतन्त्रता ?

[नेपाली - Nepali - نیبالی]

लेखक: अतीकुर्रहमान मो.इदरीस खान मक्की

2014 - 1435

IslamHouse.com

مفهوم الحرية

« باللغة النيبالية »

تأليف: عتيق الرحمن محمد إدريس خان مكي

2014 - 1435

IslamHouse.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

सर्वाधिकार लेखकमा सुरक्षित छ ।

पुस्तक पाइने ठेगाना -:
इस्लामिक गाइडेन्स सेन्टर कपिलवस्तु
नगरपालिका
व.नं. ९ महुवा तौलिहवा कपिलवस्तु (नेपाल)
सम्पर्क नं. ००९७७-९८४७०३०७८०
९७२७६४९२३८
इस्लामिक गाइडेन्स सेन्टर रबवा अल् रियाज
सउदी अरबीया

लेखकको विचार

अलहम्दो लिल्लाहे नहमदोहु व नस्तईनोहु
व नस्तगफिरहु व नऊजो विल्लाहे मिन शोरूरे
अनफोसेना व मिन सईयाते आमालेना,
मैयहदेहिल्लाहो फलामोजिल्ला लहु व मैयुजलिल्हो
फला हादिया लहु व अश्हदोअल्लाइलाहा
इल्लल्लाहो व अश्हदो अन्ना मोहम्मदन् अब्दहु व
रसूलहु । (अम्मा बअ्द)

समस्त प्रकारका प्रशंसाहरू अल्लाहकै
लागि छन् जसले सम्पूर्ण ब्रह्माण्डलाई उत्पन्न
गर्‍यो, र अल्लाहको शान्ति अवतरित होस् अन्तिम
संदेष्टा मुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लम र
उहाँको घरपरिवार र साथीहरू माथि र उनी
सबैहरू माथि जुन यस इस्लामको प्रचार प्रसार
गरे र मुहम्मदको पद्धतिलाई उत्तम मानी उसै
माथि हिंडी आफ्नो जीवन व्यतीत गरे ।

प्रस्तुत पुस्तिकामा मैले स्वतन्त्रताको सही
अर्थ वर्णन गर्ने प्रयास गरेको छु साथै नास्तिक र
अनास्थावान समूहहरू नजिक यसको अर्थ के हो
यसलाई पनि वर्णन गर्ने प्रयत्न गरेको छु । आशा
छ कि यो पुस्तक समस्त भ्रम र शंकालाई समाप्त
गरी सत्यपथमा लगाउने कार्य गर्नेछ ।

मलाई आशा छ कि यो सानो पुस्तिका तपाईंहरूको लागि लाभप्रद सिद्ध हुनेछ । र अल्लाह यसबाट तपाईंहरूलाई फाइदा पुऱ्याई मलाई आफ्नो दयाको पात्र बनाउन् । अल्लाह सित विन्ती छ कि मेरो यो सानो प्रयासलाई कबूल गरी मलाई र मेरो घरपरिवारका समस्त सदस्यहरूलाई स्वर्ग प्रदान गरुन् (आमीन)

लेखक

अतीकुर्रहमान मोहम्मद इदरीस खान मक्की
कपिलवस्तु नगरपालिका वार्ड न.९ महुवा
तौलिहवा कपिलवस्तु नेपाल
मो.नं. ००९७७-९८४७०३०७८०
Mob.00977-9727649238

बिस्मिल्लाहिर्रहमानिर्रहीम

स्वतन्त्रता अरबी शब्द **अल हुरीयः** को शाब्दिक अर्थ हो । स्वतंत्रता अथवा स्वतंत्र भने वित्तिकै दासत्व वा दासको उल्टो अर्थ बोध हुन्छ । तर यसको अर्थ र परिभाषा प्रत्येक समूहले अआफ्नो हिसाबले गरेको छ जसमध्ये केहीलाई अगाडि वर्णन गरिन्छ । तर वास्तवमा जब एउटा मान्छे स्वतंत्रताको शब्द सुन्दछ त त्यसको मास्तिष्कमा केवल एउटै अर्थ आउँछ त्यो अर्थ हो कुनै आर्को मान्छेको दास नहुनु । र यो नै यसको वास्तविक अर्थ हो । र यसै अर्थलाई इस्लामले पनि दर्शाएको छ ।

तर यस युगमा स्वतंत्रताको अर्थ र व्याख्या आफ्नो इच्छापूर्तिको लागि भनिन्छ कि तयसको अर्थ हो धर्मको जालबाट स्वतन्त्र हुनु, जुनकि सरासर गलत हो ।

कुरआन र हदीसमा यो शब्द प्रयोग गरिएको छैन, तर यसैसित मिल्दो शब्दको प्रयोग गरिएको छ जुन स्वतन्त्रताको अर्थ बोध गर्छ त्यो शब्दहरु हुन् **अल् हुर्र** अल् बकरः श्लोक नं. १७८, र **मुहर्रिर** आले इम्रान श्लोक नं.

३५, र तहरीर अन् निसा श्लोक नं. ९२,
 ....आदि । र हदीसमा पनि केही शब्द यसैसित
 मिल्दोरहेछन् जुन स्वतन्त्रताको अर्थलाई
 दर्शाउछन् ती निम्न हुन्: **हुर** र **तहरर**
 बुखारीको हदीसमा, र **अहरार** तिर्मिजीको
 हदीसमा, र **हराइर** नेसाईको हदीसमा, र
मुहरिर अबू दाऊदको हदीसमा ।

र **इस्लाममा स्वतन्त्रताको अर्थ** हो: त्यो
 प्राकृतिक स्वतंत्रता जसमा शिशुको जन्म हुन्छ
 । अर्थात कुनै मान्छेको दासत्वमा नहुनु मात्र
 अल्लाहको दासत्व कबूल गर्नु । र अल्लाहको
 दासत्वको अर्थ हो त्यसको पूजा गर्नु, त्यसले
 अवतरित गरेका निर्देशनहरू बमोजिम कर्म गर्नु
 .... आदि । र यो वास्तवमा त्यसैको हक हो
 त्यस बाहेक कसैको दासत्व कबूल गरी उसको
 पूजा गर्नु नै कसै आर्कोको दास हुनु प्रमाणित
 गर्छ जुन इस्लामीय दृष्टिले हराम छ । किनकि
 जसले जन्माएको छ त्यसको अज्ञा मान्नु नै
 मानवीय दृष्टिकोणले उचित छ ।

र शैखुल् इस्लाम इब्ने तैमियाको कथन छ कि
 स्वतन्त्रताको अर्थ हो हृदयको स्वतन्त्रता । (अल्
 उबूदीया ले इब्ने तैमिया)

र हिन्दु धर्ममा पनि दासत्व र स्वतन्त्रताको अर्थ लगभग इस्लाम भै छ तर उनीहरू अल्लाहलाई एक मान्दैनन् तसर्थ कैयौंको पूजालाई जायज र उचित ठान्छन् ।

र यहूदी धर्म अर्थात् इजराईलीहरू नजिक स्वतन्त्रताको अर्थ हो: “तल्मूदको विधानमाथि पूर्णतः विश्वास राख्नु” (मफाहीमुल हुररीयः व तत्बीकातुहा, डा. अब्दुल अजीज अल् हुमैदी, प्रो. उम्म अल् कुरा युनिवरसिटि मक्कः अल् मुकर्रमः सउदी अरब, र madras rahh a texodus (32))

र केही फलसफीहरूको कथन छ कि स्वतन्त्रता मानवजातिको भलाई र उन्नति गर्नुलाई भनिन्छ, जसले मानवजातिको भलाई र उन्नति गर्दैन त्यो स्वतन्त्र छैन । (मफाहीमुल हुररीयः व तत्बीकातुहा, डा. अब्दुल अजीज अल् हुमैदी, प्रो. उम्म अल् कुरा युनिवरसिटि मक्कः अल् मुकर्रमः सउदी अरब, महासिनुल कलिम पे.११३)

र शहीदुद्दीन इब्ने खलीफाको भनाई छ कि स्वतन्त्रताको अर्थ हो सुख शान्तिको जीवन । (तबकातुल् अतिब्बा, इब्ने अबी असीबअह २/२५४, मफाहीमुल हुररीयः व तत्बीकातुहा,

डा. अब्दुल अजीज अल् हुमैदी, प्रो. उम्म अल् कुरा युनिवरसिटि मक्कः अल् मुकर्रमः सउदी अरब)

र सूफीहरूको कथन छ कि स्वतन्त्रता अराधनाको चर्मसीमालाई भन्छन (कश्शाफ इस्तेलाहातुल् फुनून, मुहम्मद बिन अली अथ्यानवी)

र स्वतन्त्रताको अर्थ मीडिया नजिक हो: स्वतन्त्रता पूर्वक समाचार एकत्रित गर्नु र त्यसलाई निष्ठापूर्वक जनसमुदाय सम्म रेडियो, टीवी... आदिद्वार पुऱ्याउनु । (कानूनुल् अलाम, डा. इब्राहीम अल् दाकूकी)

त कतिपयजना अर्थव्यवस्थालाई लागू गर्नुलाई नै स्वतन्त्रताको नाम दिन्छन् ।

र स्वतन्त्रता नास्तिक समूहहरूको विचारमा धर्मबाट मुक्ति प्राप्त गर्नु हो । र यसै अर्थले यस युगमा सबैको आकर्षण आफूतर्फ तानेको छ, र यसै अर्थद्वारा यी नास्तिकहरूले कतिपय आस्थावानलाई पथभ्रष्ट गरिसकेका छन् । र यसै अर्थको कारण आज पूरा विश्वमा उदण्डता, उपद्रव तांडव गरिराखेको छ । यिनीहरूले लुगा लगाउनुलाई पनि स्वतन्त्रता विरुद्ध भनि आफ्नो वासनाको पूर्ति गरिराखेका

छन्, तर हाम्रो अकल मारिएको छ हामी उनीहरूको विरोध गर्दैनौं । र यो अर्थको परिणाम यो हो कि यसै अर्थलाई आफ्नो मुद्दा बनाई यी नास्तिकहरूले पूज्यको इन्कार गरे । जुन आज यो भन्छन् कि कुनै ईश्वर छैन बरु सबै वस्तु र यो ब्रह्माण्ड आफै उत्पन्न भएको छ...आदि, त यो यसै विचार धाराको परिणाम हो ।

यस्तो अधर्मी अर्थ र कुराको कारण के हो यसलाई हेर्नु अति आवश्यक छ किनकि कारण नजाने सम्म त्यसको समाधान हुनै सक्दैन, तसर्थ यसको कारणतर्फ लागौं, र त्यो कारण हो ईसाई धर्मगुरुहरूको उदण्डता । हेर्नुस् !

माध्य युग अर्थात् लगभग दशौं शताब्दीमा युरोपमा अनभिज्ञता र उपद्रव आफ्नो चर्मसीमामा पुगिसकेको थियो, र ईसाईहरूको धर्म स्थलहरू अर्थात् कनीसाहरू (गृजाघर, ईसाईहरूको पूजा स्थल) दुराचार र दुर्व्यवहारका केन्द्रविन्दु बनिसकेका थिए, र कनीसा आफ्नो अधिपत्य समस्त युरोपियनहरू माथि कायम गरिसकेको थियो । र त्यसले यो आदेश गरिसकेको थियो कि धार्मिक गुरु बाबा, पोपहरूले भने अनुसार नै कर्म गर्नुपर्छ । र

पोपको उल्लंघनकारी धर्मको उल्लंघनकारी घोषित हुने छ ।

र बाबाहरूले यो आदेश जारी गरिसकेका थिए कि धर्म शास्त्र मात्र कनीसामा बस्ने पादरी, पोप, र बाबाहरू नै बुझ्न सक्छन् अरु कोही बुझ्न सक्दैन, यसरी धर्मगुरुहरूलाई ईश्वरको दर्जा प्रदान गरियो । र पापमुक्त हुनुको लागि बाबा र पादरी समक्ष गई आफ्नो अभिप्राय वर्णन गर्नु अनिवार्य गरियो, अर्थात् यो सन्देश दिइयो कि मान्छे आफै आफ्नो पापको क्षमायाचना गर्न सक्दैन, बरु धर्मगुरुको मध्यस्ता अनिवार्य छ, यसलाई पूणतः लागू गरियो । अर्थात् यस्तो अवस्था आयो कि पादरी, बाबा, इस्कफहरूले जे पनि गरेमा कुनै सोधपूछ गर्न सक्दैनथ्यो । यसरी कनीसाले सबैलाई आफ्नो दास बनायो र उनीहरूको धन सम्पत्ति, इज्जत सम्मान र महिलाहरू सबै धर्मगुरुहरूको अधीन भए ।

अनि यी धर्मगुरुहरूले धर्मलाई शासकहरूले चाहे अनुसार परिवर्तित गर्दै गए, र सबै अनुयायीहरूलाई आफ्नो र शासकको दास बनाए । यसले गर्दा ईसाईहरूमा धर्मबाट घृणाको सृजना भयो, र यसै घृणाको कारण

स्वतन्त्रताको परिभाषा नै परिवर्तित गरियो र भनियो कि स्तन्त्रताको अर्थ हो धर्मबाट छुटकारा अर्थात धर्मलाई त्याग्नु ।

र दोस्रो कुरो के थियो भने कनीसाले सबैको अकल र सोचलाई पनि आफ्नो दास बनाउन खोज्यो, अनि विज्ञानमाथि रोक र पाबन्दी लगायो किनकि विज्ञान उनीहरूले बनाएको धर्मको निर्देशनहरूको विरोध गर्थ्यो । अनि ठूला ठूला वैज्ञानिकहरूलाई जीवित नै आगोमा पोलेर मारियो । जसरी गालीलीयो जसले सर्वप्रथम यो पत्ता लगाएको थियो कि धरती सूर्यको चक्कर लगाउँछ । र यस्तै वाफून, नीयुतन, कोबरनेकोस, वतस्स, अल्बानो, जीयोर्दानोबोरोनो, शीकोदा स्कोली, दीरोमेन्स, बलाज ..... आदिलाई मारियो जुन त्यस बखतका योग्य वैज्ञानिकहरू थिए । र सन् १४८१ देखि १४९९ ई.संवत् सम्म लगभग दश हजार व्यक्तिको ज्यान लिइयो मात्र यस कारण कि उनीहरूले विज्ञानका कुरा गरेका थिए र त्यसमा रिसर्च गरेका थिए । (अल् इत्तेजाहातुल् फिक्रीयः अल् मुआसेरः, डा. जुमअः अल् खौली, प्रो. इस्लामीक युनिवरसिटि मदीनः अल मुनव्वरः सउदी अरब)

यसले गर्दा पनि मान्छेहरू धर्मलाई त्याग्नुलाई नै स्वतन्त्रता भन्न थाले । र ईसाईहरू धर्मबाट घृणालाई आफ्नो मनमा लिई कनीसाको दासत्व र अधिपत्यमा रहीरहे यहाँसम्म कि मुस्लिम र ईसाईहरू बीच पन्द्रहौं शताब्दीमा युद्ध हुनथाल्यो र त्यसै युद्ध बीच कतिपय ईसाईहरू कनीसाको विरोधलाई दर्शाए र कनीसाको बलपूर्वक विरोध गरे । ती विरोधीहरू मध्ये पहिलो मान्छे थियो **मार्टिन लोथर** जसले ईसाई धर्मका निर्देशनहरूलाई शैतानी निर्देशन भन्यो । त्यसपछि कालफनले यस धारणालाई अगाडि बढायो । अनि मान्छेहरू यस धारणासित सहमत हुँदै गए र कनीसाको विरोध हुँदै रह्यो । अनि धर्मलाई त्याग्नु नै वास्तविक स्वतन्त्रता हो यस धारणाको प्रचार हुँदै रह्यो ।

अनि यसै धारणाको कारण पछि आएर नास्तिकताको रूप धारण गर्‍यो, र यसै धारणाले गर्दा उनीहरूले ईश्वरको इन्कारी भए । र भन्न थाले कि यो यत्रो ठूलो ब्रह्माण्ड आफै उत्पन्न भएछ, र आफै प्रचलित छ, र मानव वास्तवमा जनावरको प्रगतिशील क्रमको अन्तिम रूप हो । यसलाई बनाउनेवाला कोही

छैन बरु आफै जनावरबाट यस आकारमा परिणत भएको छ । र यस्तै पुर्नजीवनको पनि इन्कार गर्छन् स्वर्ग र नर्कको पनि इन्कार गर्छन् ..... आदि । (अल् इतेजाहातुल् फिक्रीयः अल् मुआसेरः, डा. जुमअः अल् खौली, प्रो. इस्लामीक युनिवरसिटि मदीनः अल मुनव्वरः सउदी अरब)

उपरोक्तमा वर्णन गरिएका कुराबाट यो स्पष्ट हुन्छ कि यस नास्तिक धारणाको मुख्य कारण हो ईसाई धर्मगुरुहरूको अत्याचार र धर्मको गलत व्याख्या, र त्यसका निर्देशनहरूलाई परिवर्तित गर्नु । यसै अत्याचारको कारण यो निराधार धारणाको कल्पना गरियो ।

आज यसै धारणको प्रचार पूर्णतः लागू गर्ने प्रयास र यसको वर्चस्व कायम गर्ने दुष्प्रयास चलिरहेको देख्न सकिन्छ । युरोप होस् वा अमेरिका, एशिया होस् वा अफ्रीका अथवा अरब सबै यसको चपेटमा आइसकेका छन् । तर यसको प्रभाव मुसलमानहरू माथि नहुने बराबर छ किन ?

वास्तवमा यो धारणा पूर्णतः इस्लाम विरोधी छ, र समस्त धर्म विरोधी छ, तर अरु धर्मावलम्बीहरू यसबाट यस कारण प्रभावित

भए किनकि उनीहरूले आफ्ना धर्मग्रन्थमा थपघट गरिसकेका छन् तसर्थ यो धारणा र उनले बनाएको धार्मिक निर्देशनमा केही अधिक भिन्नता देखिदैन ।

तर इस्लाम धर्मलाई आज सम्म कोही पनि परिवर्तित गर्ने दुष्प्रयासमा सक्षम र सफल हुनसकेको छैन किनकि यसको रक्षाको जिम्मेवारी हाम्रो परम् पूज्यले आफै लिनु भएको छ । अल्लाहको कथन छ :

अर्थ : (निःसन्देह) हामीले नै कुरआनलाई उतारेका छौं र हामीनै यसको संरक्षक हौं । (सूरतुल् हिज्र ९)

त जब यसको एक अक्षर पनि परिवर्तित भए छैन भने यसमा एक पटक हेर्ने बित्तिकै तपाईंलाई सत्यसित अवगत गराउने छ, र तपाईंलाई यस प्रश्नको उत्तर पनि दिनेछ कि मुसलमानहरू यस धारणाबाट किन प्रभावित हुँदैनन् । साथै यस धारणाको सत्यता र असत्यता माथि पनि ज्ञान मिल्ने छ साथै यसबाट बाँच्ने तथ्य र कुराको पनि जानकारी हुनेछ ।

वास्तवमा इस्लामका निर्देशनहरू यति मनमोहक छन् कि त्यसलाई जाने पश्चात कुनै

बुद्धिमान मान्छे कुनै आर्को धारणाबाट प्रभावित हुनै सक्दैन । किनकि इस्लाम मध्यमार्ग तर्फ बोलाउँछ, नत कसैलाई यति छूट दिन्छ कि त्यो आफूलाई वा कसैलाई ईश्वरको दर्जा देओस् , नत यति बन्देज लगाउँछ कि मान्छे आफूलाई कसैको दास ठानोस् ।

वास्तवमा हामी मात्र आफ्नो पालनकर्ताका दास हौं, र कुनै मान्छेलाई यो अधिकार प्राप्त छैन कि हामीलाई आफ्नो दास बनाओस्, र हामीमाथि आफ्नो अधिपत्य र वर्चस्व जनाओस् । किनकि इस्लामीय दृष्टिले हाकिम, राजा, एवं शासक मात्र प्रजाको खादिम (सेवक) बाहेक केही होइन, त्यसलाई अल्लाहले राजसत्ता यस उद्देश्यले प्रदान गरेछैन कि त्यो अरुलाई आफ्नो दास बनाओस् । हाँ यदि हामी आफै अल्लाहको दासत्वबाट अटेरी गर्छौं भने अल्लाह हामीलाई हामी जस्तै मान्छेहरूको दास बनाएर हामीमाथि उनको वर्चस्व कायम गरिदिन्छ । त यस्तो अवस्थामा कुरो बेग्लै हुन्छ ।

इस्लामी सिद्धान्त अनुसार प्रत्येक व्यक्ति स्वतन्त्र छ, र कुनै मान्छेलाई यो अधिकार प्राप्त छैन कि कसैलाई कुनै प्रकारले दास

बनाओस् बरु युद्धमा बन्दी भएर दासबनेका मान्छेहरूलाई स्वतन्त्र गर्नुलाई महापुण्य भनेको छ । रसूल सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको फर्मान छ :

अर्थ : जसले कुनै मुसलमान दासलाई स्वतन्त्र गर्छ अल्लाह त्यस दासका एक एक अङ्गको बदलामा स्वतन्त्र गर्ने मान्छेको एक एक अंगलाई नर्कबाट स्वतन्त्र गर्छ (अर्थात मुक्त गर्छ) । (बुखारी, हदीस नं. २३८१)

तर यसको साथ साथै यति छुट पनि दिदैन कि मान्छे आफै नै ईश्वर बन्न खोजोस् जस्तो कि फिरऔन र नमरूदले दावी गरे । नत कसैलाई यति छुट दिन्छ कि अल्लाहलाई छाडी कसै आर्कोलाई ईश्वरको दर्जा देओस् जसरी ईसाई यहूदी सूफी र हिन्दुहरू गरे । बरु इस्लामले माध्यमार्गमा नै रहने आदेश गर्‍यो । र समस्त प्राणीलाई उसको उत्तम हक अधिकार दियो ।

यसैकारण इस्लामले जीवनका हरेक क्षेत्रमा यस्ता कानूनहरूलाई लागू गर्‍यो जसले गर्दा कोही पनि कसैलाई आफ्नो दास बनाउन दुसहास र दुष्प्रयास गर्नुमा सफल नहुन्सकोस् । जसरी पैतृक धनमा सबैको भाग सुनिश्चित गर्‍यो ताकि सबै एक आर्का समान रहुन् र

समस्त धन एउटै मान्छेको अधीन सीमित नरहोस्, जसले गर्दा त्यो मान्छे अरुलाई आफ्नो दास बनाउन खोजोस् ।

र यसको साथ साथै फोजूल खर्चीबाट पनि मनाही गर्‍यो ताकि धनलाई नाश गरी कसैको दास बन्ने अवस्था नआओस् । अल्लाहको फर्मान छ :

अर्थ : हे आदमको सन्तति प्रत्येक नमाजको बेला तिमीहरू राम्रो सँग लुगा लगाउने गर, र प्रयाप्त खाने पिउने गर तर सीमाभन्दा अधि नबढ । निःसन्देह अल्लाह सीमाभन्दा अधि बढ्नेलाई मन पराउँदैन । (सूरतुल् अअ्राफ ३१)

र आर्को ठाउँमा अल्लाहको भनाई छ :

अर्थ : र मृतकको सारा माल समेटेर खाइदिन्छौ । (सूरतुल् फज्र १९)

र तेस्रो कुरो के छ भने आफ्नो माल सम्पत्तिबाट निमुखा, असहाय, गरीबगुर्बाहरूलाई दान गर्नुमाथि जोर दिन्छ ताकि निमुखाहरू कसैको दासत्वमा नपरुन् । अल्लाहको फर्मान छ :

अर्थ : र अल्लाहले जुन सम्पति तिमीलाई प्रदान गरेको छ त्यसमध्येबाट उनीहरूलाई

पनि देऊ र आफ्नो दासीहरूलाई यदि उनीहरू पवित्र रहन चाहन्छिन्, भने सांसारिक जीवनको फाइदा प्राप्त गर्नको निम्ति उनीहरूलाई व्यभिचारको लागि बाध्य नगर्नु । र जसले उनलाई बाध्य गर्ने छ, त निश्चय नै उनीहरूलाई बाध्य गरिए पश्चात अल्लाहले उनीहरूको यस गल्तीको लागि क्षमा प्रदान गर्नेवाला छ । (सूरतुन् नूर ३३)

र आर्को ठाउँमा अल्लाहको भनाई छ :

अर्थ : (तसर्थ) अल्लाह र उसका रसूलमाथि ईमान ल्याऊ र जुन मालसामानमा उसले तिमीलाई अरुहरूको उत्तराधिकारी बनाएको छ त्यसमध्येबाट खर्च गर । त तिमीहरू मध्ये जसले ईमान ल्याए र खर्च (दान) गरिरहे उनीहरूको निम्ति ठूलो प्रतिफल छ । (सूरतुल् हदीद ७)

अर्थात इस्लामले अत्याचार, व्यभिचार, ईर्ष्या, शत्रुता, निर्लज्जता ..... आदिलाई जुन अमानवीय छन् सबैलाई हराम गरिदिएको छ, ताकि समाजमा विगार उत्पन्न नहोस् र अनुयायीहरू धर्मबाट घृणा गरी धर्मको इनकारी नबनुन् जस्तो कि ईसाईहरूले गरे ।

यसले गर्दा मुसलमानहरू यस्ता निराधार धारणाहरूबाट प्रभावित हुँदैनन् बरु स्वतन्त्रतापूर्वक आफ्नो पालनकर्ताको महिमा गान गर्छन् ।

हे भाइ ! धर्मानुसार कर्म गरेमा हाम्रो स्वतन्त्रता भंग हुँदैन, तपाईंको विचारमा स्वतन्त्रताको अर्थ के हो ? के एक मान्छे कुनै आर्को व्यक्तिको हक खोसोस् त्यसलाई स्वतन्त्रता भन्नुहुन्छ, वा कुनै महिला कुकुरसंग सम्भोग गर्नुमा स्वतन्त्र रहोस् त्यसलाई ? यदि तपाईंको विचारमा यो नै स्वतन्त्रताको परिभाषा हो भने हामी यस परिभाषालाई मान्दैनौं किनकि यो स्वतन्त्रता होइन बरु अनभिज्ञता हो सुधारको बाटो होइन विकृतिको बाटो हो ।

हे भाइ ! स्वतन्त्रताको लागि पनि कानून र सीमा त हुनैपर्छ किनकि एउटा मान्छे व्यभिचार गरेर भन्छ कि मत स्वतन्त्र छु जेपनि गरूँ तपाईंलाई के कष्ट छ, मलाई के गर्नुछ के गर्नु छैन मलाई थाहा छ, कसैको कुरा मानेमा म स्वतन्त्र कसरी रहन सक्छु ?

तर हे भाई यो परिभाषा आजसम्म कसैको विवेकमा आउन सकेछैन । त्यो महिला जसको बलात्कार भएछ, त्यसको स्वतन्त्रता खोइ ? यो

कहाँको कानून हो कि एउटा स्वतन्त्र रहोस् आर्को दास, अनि स्वतन्त्रा कहाँ भयो यो त अत्याचार भयो ।

कसैको धन खोसि यो भन्नु कि मत स्वतन्त्र छु कहाँको बढ्दिमानी हो यो त मूर्खता हो । यसले गर्दा स्वतन्त्रता कायम राख्नुको लागि कानून त अवश्य हुनुपर्छ । अनि जसले यस ब्रह्माण्डको संरचना गरेछ, त्यसको कानून भन्दा राम्रो कानून कसको हुन्सक्छर ?

र त्यस स्रष्टाको अन्तिम कानून एवं संविधान हो **पवित्र कुरआन** जुन प्रलय सम्मको लागि अवतरित गरिएको छ, जसका निर्देशनहरू सबैका लागि हुन्, र जसमा कुनै पनि थपघट भएछैन ।

हे भाइ ! इस्लामका निर्देशनहरू हाम्रो स्वतन्त्रतालाई सबैदिशाबाट सुरक्षित गर्छन्, तसर्थ एक पटक इस्लामीय निर्देशनलाई पढी त्यसमा विचार त गर्नुस् अनि तपाईंलाई थाहा भइहाल्छ ।

हे भाइ ! इस्लाम अरु धर्म भैं यो मान्दैन कि यसका निर्देशनहरू केवल धर्मगुरुहरू बुझ्न सक्छन्, बरु इस्लामको आवाहन छ, कि यसलाई सबै पढुन् र बुझुन् र यसका श्लोकहरूमा

चिन्तन् मनन् गरुन् । यति मात्र होइन बरु यसका निर्देशन र श्लोक एवं तर्कहरूमा चिन्तन् मनन् गर्नुलाई पूजाको सर्वोत्कृष्ट दर्जा प्रदान गरिएको छ अल्लाहको फर्मान छ :

अर्थ : र ईमान राख्नेवालाहरूको निम्ति धरतीमा धेरै निशानीहरू छन् । र स्वयं तिम्रो व्यक्तित्वमा पनि त के तिमिले देख्दैनौ ? (सुरतुज्जारियात २०, २१)

र आर्को ठाउँमा अल्लाहको फर्मान छ :

अर्थ : के उनीहरूले ऊँटतिर देख्दैनन् कि तिनीहरू कुन तरिकाले पैदा गरिएका छन् । र आकाशतिर के कस्तो उच्च गरिएको छ ? र पहाडतिर के कुन प्रकारले खडा गरिएको छ ? र धरतीतिर कि कसरी बिछाइएको छ ? (सूरतुल् गाशियः १७-२०)

र आर्को श्लोकमा अल्लाहको फर्मान छ :

अर्थ : त के उनीहरूले कुरआनमा सोचविचार गर्दैनन्, वा उनीहरूको हृदयमा ताल्चा लागेका छन् । (सूरतु मुहम्मद २४)

र आर्को ठाउँमा अल्लाहको वर्णन छ :

अर्थ : निःसन्देह आकाशमण्डल र पृथ्वीको सृष्टि र रात र दिनको चक्रमा बुद्धिमान मानिसहरूका लागि निशानीहरू छन् । जुन

मानिसहरूले उठदा, बस्दा र पल्टिरहँदा अल्लाहको स्मरण गर्दछन् र आकाशमण्डल र पृथ्वीको सृष्टिमाथि चिन्तन गर्दछन् र भन्दछन् कि हे हाम्रो पालनकर्ता ! तिमीले यी सबै निरुद्देश्य सृष्टि गरेको होइन । तिमी पवित्र छौ । हामीलाई नर्कको आगोबाट बचाऊ । (सूरतु आले इम्रान १९०,१९१)

अर्थात इसलामले विचार गर्नुतर्फ सबैलाई आमंत्रित गरेको छ, कुरआनका निर्देशनहरूमा जति विचार गरिन्छ त्यति नै सत्यता प्रष्ट हुनेछ ।

त हे भाई स्रष्टाको आज्ञापालन गर्नु कदापि दासत्व होइन । यो त हाम्रो परम् कर्तव्य हो, र यो नै वास्तविक भक्ति हो । अल्लाहको फर्मान छ :

अर्थ : मैले जिन्न र मानिसहरूलाई यसकारण मात्र सृष्टि गरेको छु ताकि मेरो उपासना गरुन् । म उनीहरूबाट जीविका चाहन्न र न यो चाहन्छु कि मलाई खुवाऊन् । अल्लाह आफै जीविका प्रदान गर्नेवाला शक्तिशाली, दृढ छ । (सूरतुज्जारियात ५६-५८)

के उपकार गर्ने मान्छेको आभार प्रकट गर्नु दासत्व हो ? यदि होइन भने आफ्नो

पालनकर्ताको आभार प्रकट गर्दा यो दासत्व कसरी हुनसक्छ ? तपाईं नै विचार गर्नुस् !

अल्लाहको फर्मान छ :

अर्थ : र त्यही अल्लाह हो जसले तिम्रो लागि कान र आँखाहरू तथा हृदयहरू बनाए । तर तिमिले थोरै कृतज्ञता प्रकट गर्दछौ । र उही त हो जसले तिमिलाई सृष्टि गरेर पृथ्वीमा फैलाई दियो र उसैतिर तिमि एकत्रित हुने छौ । र उही हो जसले जीवन प्रदान गर्दछ, र मृत्यु दिन्छ र एकपछि अर्को आउने रात र दिन उसैको अधिकारमा छ, के तिमिले बुझ्दैनौ ? (

सूरतुल् मूमिनून ७८ - ८०)

हे भाइ ! यसले गर्दा ईश्वरको आदेशलाई कार्यन्वयन गर्नु दासत्व कसरी हुनसक्छ यो त कृतज्ञता प्रकट गर्नु हो, यस बाहेक केही होइन । यसले हे भाइ भ्रमको जालबाट बाहिर अउनुस् र स्वतन्त्रताको सत्य परिभाषालाई बुझ्नुस्, अनि आफ्नो पालनहारको मार्गमा हिंडि त्यसैतर्फ प्रवृत्त हुनुस् यो नै उद्धारको मार्ग हो र यसैमा हाम्रो सुख शान्ति स्वतन्त्रता नीहित छ ।

हे भाइ ! नास्तिक र अधर्मीहरूको फकाईमा आई आफ्नो लोक परलोकको जीवनलाई

कष्टमय नवनाऊ । यी नास्तिकहरूलाई पनि एक दिन मृत्यु आउने छ र तपाईंलाई पनि । के कसैको नास्तिकताले उसलाई मृत्युबाट बचाउन सकेको छ ? यस्तो त आज सम्म भएछैन नत हुनसक्छ, चाहे उनीहरू ईश्वरमा विश्वास राखुन् वा नराखुन् । तसर्थ सबैलाई यदि मृत्यु आउने नै छ भने त्यस मृत्युको स्रष्टाको अवज्ञा किन गर्ने ? अल्लाहको फर्मान छ :

अर्थ : प्रत्येक ज्यानले मृत्युको स्वाद चाख्नु पर्ने छ र तिमीलाई कियामतको दिन तिम्रा क्रियाकलापहरूको पूरापूर प्रतिफल प्रदान गरिने छ, तसर्थ जुन मानिसलाई नर्कको आगोबाट टाढा राखिनेछ र स्वर्गमा प्रवेश पाउनेछ, निश्चय नै उही सफल हुनेछ र संसारिक जीवन त भ्रमको सामान मात्र हो । (सूरतु आले इम्रान १८५)

र आर्को ठाउँमा अल्लाहको भनाई छ :

अर्थ : तिमी जुन ठाउँमा भए पनि मृत्यु आएर तिमीलाई समाती हाल्छ, चाहे तिमी बलियो किल्लामा नै किन नवस । (सूरतुन् निसा ७८)

हे भाइ ! यसले गर्दा आफ्नो स्रष्टाको अवज्ञा नगर्नु होला बरु त्यसैको कथन बमोजिम आफ्नो जीवन व्यतीत गरी त्यसको उपहारको अधिकारी बन्नु जुन उपहार मात्र तिम्रै लागि तयार पारिएको छ । यो संसारिक जीवन त हाम्रो परीक्षाको लागि हामीलाई प्रदान गरिएको हो यसमा सफल हुने प्रयत्न गर । अल्लाहको भनाई छ :

अर्थ : र, हामीले कुनै न कुनै तरिकाबाट शत्रुको त्रास, भोकबाट, धन-सम्पत्ति, ज्यान र फलहरूको कमीबाट तिम्रो परीक्षा गर्नेछौं, (तसर्थ) धैर्य गर्नेहरूलाई शुभ सन्देश सुनाई दिनु । (सूरतुल् बकर: १५५)

हे भाइ ! अल्लाहले हामी सबैलाई मात्र एक पुरुष र एक महिलाद्वारा उत्पन्न गरेको छ, अनि कतिपय त्यसै स्रष्टाका इनकारी भए जसले उनीहरूलाई जन्माएको छ मात्र यस कारण कि केही उन्मादीहरूले उनीहरूलाई आफ्नो दास बनाएका थिए । हेर भाइ यदि कसैले कसैलाई दास बनायो भने ईश्वरको इन्कार किन गर्ने यो कहाँको निसाफ हो । अहमदले अत्याचार गरेमा जैदलाई किन दोष दिने यो त कुनै बुद्धिमत्ताको कुरो भएन । तसर्थ

पथभ्रष्टतालाई छाडी सत्मार्ग तर्फ लाग्नुस् यो मार्ग नै तपाईंको वास्तविक स्वतन्त्रतालाई सुनिश्चित गर्छ ।

हे भाइ ! प्रलयको दिन नास्तिकता, धन सम्पत्ति, छोरा छोरी ..... आदि केही काम लाग्ने छैन, मात्र तपाईंको आफ्नो कर्म नै तपाईंको सहायक हुनेछ । याद राख्नुस् कि एक दिन तपाईंलाई आफ्नो पालनकर्ता सामु उभिनु छ र त्यसका समस्त प्रश्नहरूको उत्तर दिनुछ । जब एउटा राजा उल्लंघनकारी सित सोधपूछ गर्छ त यस ब्रह्माण्डको स्रष्टा सोधपूछ किन गर्दैन् अवश्य गर्ने छ, यसको लागि जवाफ तयार राख्नुस् । र त्यो जवाफ हो हाम्रो कर्म । तसर्थ हे बुद्धिजीविहरू अल्लाहले अवतरित गरेको अन्तिम ग्रन्थ कुरआनमाथि विश्वास गर र त्यसैको निर्देशन बमोजिम आफ्नो जीवन व्यतीत गरेर स्वर्गको अधिकारी बन । अल्लाहको फर्मान छ :

अर्थ : यस किताब (कुरआनलाई अल्लाहको गरन्थ हुनु)मा कुनै संदेह छैन । अल्लाहसंग डर मान्नेहरूका लागि मार्ग दर्शन हो । जो गैब (अदृश्य)मा ईमान राख्दछन् र सही ढंगले नमाज पढ्दछन् र हामीले प्रदान गरेकोवाट खर्च

गर्दछन् । र जसले तपाईंमाथि अवतरित (किताब) र तपाईं भन्दा पहिलेका अवतरित (किताबहरू) माथि ईमान राख्दछन् साथै परलोकमाथि पनि विश्वास राख्दछन् । तिनीहरू नै आफ्नो पालनकर्ताको तर्फबाट मार्गदर्शित छन्, र तिनी नै मुक्ति पाउनेहरू हुन् । (सूरतुल् बकर: २-५)

अन्तमा अल्लाह सित प्रार्थना छ कि अल्लाह हामीलाई धर्म इस्लामलाई पूर्णरूपले स्वीकार गर्ने सौभाग्य प्रदान गरुन् । र त्यसका समस्त निर्देशनहरूलाई अपनाई त्यसबाट लाभन्वित हुने सुअवसर प्रदान गरुन् । र हाम्रा माल सम्पत्ति र संतानमा वृद्धि गरुन् । र हाम्रा निःसंतान दाजुभाइ र दिदीबहिनीहरूलाई संतान प्रदान गरी उहाँहरूको मुटुलाई शितल पारुन् । र जेजति हामीले अज्ञानताले पापहरू गरेका छौं त्यसलाई क्षमा गरी हाम्रा पापहरूलाई पुण्यमा परिणत गरुन्, र हामीलाई कुरआन र हदीसको अनुशरण गर्ने शक्ति प्रदान गरी स्वर्ग प्रदान गरुन् । (आमीन)

समाप्त

लेखक

अतीकुर्रहमान मोहम्मद इदरीस खान

मक्की

कपिलवस्तु नगर पालिका वार्ड नं.९

महुवा तौलिहवा कपिलवस्तु

नेपाल

Mob. No.00977-9847030780-

9727649238

00966-0501372254

Email-

atiqkhannp1982@yahoo.com